

CZYNNOŚCI KOMORNIKA SĄDOWEGO W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

Aleksandra Anna Mazur

EDYTOWALNE WZORY DOSTĘPNE ONLINE

Wolters Kluwer

CZYNNOŚCI KOMORNIKA SĄDOWEGO W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

Aleksandra Anna Mazur

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Materiały uzupełniające na stronie:
www.czynnosci-komornika-wzory.wolterskluwer.pl
będą dostępne do 31 grudnia 2024 r.

W razie problemów
ze znalezieniem zdrapki
z kodem aktywacyjnym
prosimy o kontakt
tel. 801 04 45 45

Stan prawny na 1 września 2022 r.

Aleksandra Anna Mazur, nr ORCID: 0000-0003-3841-4682

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawoLubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegając przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli miszisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-830-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11
Rozdział 1	
Charakter czynności komornika sądowego w postępowaniu egzekucyjnym	13
1.1. Czynności komornika w postępowaniu egzekucyjnym	14
1.2. Czym jest pierwsza czynność egzekucyjna?	19
1.2.1. Zawiadomienie dłużnika przy pierwszej czynności egzekucyjnej	23
1.2.2. Wezwanie do złożenia wykazu majątku w kontekście pierwszej czynności egzekucyjnej	26
1.3. Ostatnia czynność egzekucyjna	31
Rozdział 2	
Formy czynności komornika sądowego	36
2.1. Uwagi wprowadzające	36
2.2. Postanowienie	38
2.2.1. Postanowienie kończące postępowanie	39
2.2.2. Postanowienie wpadkowe	47
2.2.3. Budowa postanowienia komornika sądowego	48
2.3. Zarządzenie	51
2.4. Protokół	61
2.5. Wniosek	67
2.6. Zaświadczenie	72
2.7. Obwieszczenie	74

2.8. Dokumenty elektroniczne i forma elektroniczna	75
2.9. Czynności w systemie teleinformatycznym	83

Rozdział 3

Szczególne rodzaje czynności komornika sądowego	94
3.1. Rozszerzenie egzekucji	94
3.2. Dochodzenie przeprowadzane przez komornika	96
3.3. Przekazanie wniosku	97
3.4. Odmowa wszczęcia egzekucji	103
3.5. Stwierdzenie prawomocności, wzmianka o wyniku egzekucji i zakończenie sprawy	108
3.6. Pouczenia stron i uczestników postępowania przez organ egzekucyjny	111
3.7. Wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed zawieszeniem albo umorzeniem postępowania	114
3.8. Żądanie udzielenia wyjaśnień i żądanie udzielenia informacji	116

Rozdział 4

Warunki formalne i skuteczność czynności egzekucyjnej	122
4.1. Uwagi wprowadzające	122
4.2. Prawomocność, wykonalność i skuteczność czynności komornika	123
4.3. Niezachowanie warunków formalnych czynności komornika sądowego	130
4.4. Skarga na czynności komornika sądowego a inne środki zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym. Instytucja uznania skargi przez komornika	138

Wnioski	153
----------------------	------------

Tezy	157
-------------------	------------

Wzory pism	163
Wzór nr 1. Zarządzenie komornika o wezwaniu do usunięcia braków pisma	165
Wzór nr 2. Zarządzenie komornika o zwrocie wniosku z brakami formalnymi	171
Wzór nr 3. Wezwanie o zaliczkę	175
Wzór nr 4. Wezwanie o zaliczkę	181
Wzór nr 5. Zawiadomienie dłużnika o wszczęciu egzekucji	186
Wzór nr 6. Protokół zajęcia wynagrodzenia za pracę	206
Wzór nr 7. Protokół zajęcia wierzytelności o charakterze periodycznym	219
Wzór nr 8. Postanowienie o przekazaniu – zbieg egzekucji prowadzonych przez dwóch komorników do wierzytelności z ZUS i US	231
Wzór nr 9. Zawiadomienie dłużnika zajętej wierzytelności o umorzeniu egzekucji	240
Wzór nr 10. Zawiadomienie dłużnika zajętej wierzytelności o rozstrzygnięciu zbiegu	243
Wzór nr 11. Zarządzenie o przekazaniu akt do komornika	246
Wzór nr 12. Postanowienie o przekazaniu sprawy – stwierdzenie niewłaściwości	249
Wzór nr 13. Zarządzenie – wezwanie wierzyciela do wskazania komornika	255
Wzór nr 14. Zarządzenie – żądanie udzielenia informacji do Powiatowego Urzędu Pracy	259
Wzór nr 15. Postanowienie o powołaniu biegłego do oszacowania nieruchomości	263
Wzór nr 16. Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w całości	271
Wzór nr 17. Zajęcie udziału w nieruchomości	279
Wzór nr 18. Obowiązek informacyjny o przetwarzaniu danych osobowych	288

WPROWADZENIE

Publikacja ma na celu usystematyzowanie tematyki związanej z czynnościami komornika sądowego w postępowaniu egzekucyjnym oraz wyjaśnienie kluczowych dla tych czynności zagadnień. Z uwagi na obszerność tematyczną niniejsza publikacja została zawężona do czynności egzekucyjnych i nieegzekucyjnych komornika wykonywanych w ramach postępowania egzekucyjnego, z jednoczesnym omówieniem wybranych czynności i zagadnień. Ponieważ przepisy prawa nie zawsze wskazują wprost, w jakiej formie komornik sądowy powinien dokonać czynności (np. postanowienie, zarządzenie, protokół), konieczne jest ustalenie podstawowych zasad w tej materii. Brak jednoznaczności w posługiwaniu się terminami procedury egzekucyjnej przez ustawodawcę i niejednolita nomenklatura przyjęta w doktrynie skutkują wykształcaniem i utrwalaniem odmiennych praktyk w procedowaniu, co może prowadzić do naruszania przepisów postępowania, a ponadto podważać zasadę pewności prawa. W pracy będę bronić tezy, że komornik sądowy jako organ egzekucyjny dokonuje zarówno czynności egzekucyjnych, jak i innych czynności, które takiego charakteru nie mają i nie powinny być określane jako czynności egzekucyjne, a przynajmniej nie jako czynności egzekucyjne *sensu stricto*. Jednocześnie postaram się wykazać, że czynności komornika sądowego powinny być dokonywane za pomocą formy wskazanej w ustawie, ponieważ niezachowywanie warunków danej czynności obarcza ją wadami prawnymi. Dodatkowo spróbuję zwrócić uwagę na nieefektywność niektórych rozwiązań przyjętych na gruncie postępowania egzekucyjnego.

Rozdział 1

CHARAKTER CZYNNOŚCI KOMORNIKA SĄDOWEGO W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

Przepisy prawa egzekucyjnego nie wyjaśniają pojęcia czynności egzekucyjnej. W słowniku języka polskiego jedną z definicji słowa „egzekucja”¹ jest „przewidziane prawem i stosowane na mocy decyzji sądu lub organu władzy administracyjnej ściąganie należności skarbowych lub długów”. Termin „egzekutor” jest wyjaśniany jako „osoba upoważniona do wykonywania wyroku sądowego, zarządzenia władz itp.”, a w drugim znaczeniu jako „urzędnik ściągający należności skarbowe, kary pieniężne z zastosowaniem środków przymusu”. Z kolei słowo „egzekwować”² w języku prawniczym oznacza „realizować orzeczenia władz administracyjnych lub sądowych z zastosowaniem środków prawnych”³. Punktem wyjścia do ustalenia, czym w istocie jest czynność egzekucyjna, powinna być próba sformułowania definicji pierwszej czynności egzekucyjnej, do której bezpośrednio odwołuje się przepis art. 805 Kodeksu postępowania cywilnego⁴, a następnie próba zdefiniowania czynności egzekucyjnej jako takiej.

---

¹ Innym znaczeniem tego słowa jest: „wykonanie z mocy prawa kary cielesnej i wyroku śmierci”, *Popularny słownik języka polskiego*, red. B. Dunaj, Warszawa 2000, s. 124.

² Innym znaczeniem tego słowa jest: „dopilnowywać wykonania zleconej pracy, spełnienia obowiązku”, *Popularny słownik...*, red. B. Dunaj, s. 125.

³ *Popularny słownik...*, red. B. Dunaj, s. 124-125.

⁴ Ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.).

1.1. Czynności komornika w postępowaniu egzekucyjnym

Egzekucję sądową mogą prowadzić sąd albo działający przy sądzie rejonowym komornik sądowy. Komornik sądowy jest organem egzekucyjnym najczęściej występującym w postępowaniach egzekucyjnych państw europejskich, który został przejęty do prawa polskiego z procedury francuskiej. Sąd w polskim prawie egzekucyjnym może pełnić podwójną rolę – organu nadzorującego czynności komornika oraz organu egzekucyjnego, prowadzącego egzekucję w zakresie wskazanym w ustawie⁵. Organ egzekucji sądowej posiada legitymację do dokonywania czynności w imieniu państwa, które wyposaża go w kompetencje władcze i możliwość stosowania środków przymusu.

W myśl art. 2 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych⁶ komornik sądowy jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym. Komornik sądowy jest organem władzy publicznej, powoływanym i nadzorowanym przez Ministra Sprawiedliwości. Z piastowania tej funkcji wynika zarówno podwyższona ochrona, jak i wzmożona odpowiedzialność (karna)⁷. Czynności komornika sądowego podlegają nadzorowi judykacyjnemu, administracyjnemu i korporacyjnemu⁸. Komornik jest organem monokratycznym, którego działania są ukierunkowane na wykonanie zadań wskazanych przez ustawę. Celem przygotowania do zawodu komornika sądowego dopuszczalne jest zlecenie przez komornika asesorowi komorniczemu dokonywania niektórych czynności w przypadkach przewidzianych w ustawie (art. 3 ust. 2 zdanie drugie i trzecie u.k.s.). Podstawową kompetencją tego organu egzekucyjnego jest urzeczywistnianie orzeczeń sądowych

---

⁵ E. Wengerek, *Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 1970, s. 76–78.

⁶ Ustawa z 22.03.2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1168 ze zm.), art. 2 ust. 1, art. 12.

⁷ J. Misztal-Konecka, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 2019, s. 206.

⁸ J. Misztal-Konecka, *Postępowanie...*, s. 205.

i innych tytułów wykonawczych opiewających na świadczenie pieniężne i niepieniężne. Komornik wykonuje wskazane powyżej czynności w ramach swoich kompetencji, na własny rachunek⁹.

Szczegółowy katalog czynności komornika sądowego określają przepisy art. 3 ust. 3 i 4 u.k.s., zgodnie z którymi do zadań komornika należy:

- 1) wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach o roszczenia pieniężne i niepieniężne oraz zabezpieczenie roszczeń, w tym europejskich nakazów zabezpieczenia na rachunku bankowym, z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w Kodeksie postępowania cywilnego;
- 2) wykonywanie innych tytułów wykonawczych oraz tytułów egzekucyjnych, które podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej bez zaopatrywania ich w klauzulę wykonalności;
- 3) wykonywanie postanowień o zabezpieczeniu środka dowodowego oraz postanowień nakazujących wydanie środka dowodowego w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej;
- 4) wykonywanie postanowień o zabezpieczeniu spadku lub sporządzenie spisu inwentarza;
- 5) wykonywanie zadań określonych w innych niż Kodeks postępowania cywilnego ustawach;
- 6) osobiste doręczanie bezpośrednio adresatowi zawiadomień sądowych, pism procesowych oraz innych dokumentów sądowych za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty albo stwierdzeniem, że adresat pod podanym adresem nie zamieszkuje, na zlecenie sądu albo wniosek powoda zobowiązanego przez sąd na podstawie art. 139¹ § 1 k.p.c.¹⁰;
- 7) podejmowanie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata na zlecenie sądu albo wniosek powoda zobowiązanego przez sąd na podstawie art. 139¹ § 1 k.p.c.;

---

⁹ J. Misztal-Konecka, *Rozdział 7. Legitymacja komornika do wnoszenia zażalenia w sądowym postępowaniu cywilnym* [w:] *Środki zaskarżenia w sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Zbiór studiów*, red. J. Misztal-Konecka, Sopot–Warszawa 2017, s. 117.

¹⁰ Art. 759² § 2 k.p.c.: Do doręczeń dokonywanych za pośrednictwem komornika w postępowaniu egzekucyjnym przepisu art. 139¹ k.p.c. nie stosuje się.

- 8) sporządzanie protokołu stanu faktycznego;
- 9) sprawowanie urzędowego nadzoru nad dobrowolnymi publicznymi licytacjami, z przybiciem najniższej lub najwyższej oferty – na wniosek organizatora licytacji.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 u.k.s. przy wykonywaniu czynności poza kancelarią komornik jest obowiązany okazać identyfikator¹¹.

Do 27.12.2007 r. Kodeks postępowania cywilnego rozróżniał czynności egzekucyjne i czynności komorników¹². Obecnie do „czynności komornika” ustawa odwołuje się w przepisie art. 810 k.p.c., odnosząc się do czynności wykonywanych przez komornika poza siedzibą kancelarii. Jeden z najbardziej uznanych znawców procedury egzekucyjnej – E. Wengerek z przepisu art. 759 § 1 k.p.c. (który stanowi, że czynności egzekucyjne są wykonywane przez komorników z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla sądów) oraz pośrednio z przyjętej w nauce definicji czynności procesowej – rozumianej jako formalna czynność podmiotu procesu, która wywołuje skutki procesowe – wywodził podział czynności na: czynności egzekucyjne (czyli czynności organu egzekucyjnego) i czynności postępowania egzekucyjnego (rozumiane jako czynności dokonywane przez inne podmioty w postępowaniu egzekucyjnym). E. Wengerek wskazywał, że aby czynność organu egzekucyjnego była czynnością egzekucyjną, musi posiadać odpowiednią formę i być zorganizowana w odpowiednim miejscu i czasie¹³. Warunkami zachowania tej formy są: zachowanie właściwości podmiotowej (tj. podjęcie czynności przez organy posiadające ku temu kompetencje) i zachowanie właściwości przedmiotowej (czyli organizacja czynności w odpowiedniej formie, miejscu i czasie). Według E. Wengerka naruszenie właściwości podmiotowej

---

¹¹ Jego wzór określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 30.11.2018 r. w sprawie określenia wzoru identyfikatora komornika sądowego (Dz.U. poz. 2336).

¹² E. Wengerek, *Sądowe...*, s. 102. W art. 759 § 1 ustawy z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296) ustawodawca używał określenia „czynności egzekucyjne”, a w art. 772 tejże ustawy odnosił się do „czynności komorników”.

¹³ E. Wengerek, *Sądowe...*, s. 103.

może skutkować nieważnością postępowania¹⁴, a naruszenie właściwości przedmiotowej nieważnością tej czynności. Właściwością organów egzekucyjnych E. Wengerek określał legitymację do dokonywania czynności egzekucyjnych, a za właściwość miejscową komornika uważał określony obszar terytorialny, na jakim może on działać, tj. okręg urzędowy, przy danym sądzie rejonowym, a w razie spełnienia przesłanek ustawowych także obszar apelacji sądu rewiru komornika¹⁵. Autor ten jako „formy czynności egzekucyjnych” wymienił:

- 1) zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (art. 805 k.p.c.),
- 2) zarządzenie o otworzeniu i przeszukaniu (rewizja) mieszkania oraz innych pomieszczeń i schowków dłużnika (art. 814 k.p.c.),
- 3) postępowanie z pieniędzmi pozyskanymi w toku postępowania (art. 852, 808 i 807 k.p.c.),
- 4) udokumentowanie przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego w postaci wzmianki o wyniku egzekucji (art. 816 k.p.c.).

Poza powyższym podziałem E. Wengerek wskazał także na szczególne formy czynności komornika, związane często z czynnościami manualnymi, jak na przykład wykonanie nakazu aresztu i osobiste doręczenie zawiadomienia (art. 1057 k.p.c.) oraz odebranie rzeczy (art. 1041 k.p.c.)¹⁶.

Od użytego przez E. Wengera sformułowania „forma czynności egzekucyjnych” należy odróżnić formę czynności prawnych w ujęciu cywilistycznym. W prawie cywilnym termin „forma czynności prawnych” odnosi się do sposobu, w jaki czynność ta została wyrażona: ustnie, pisemnie, *per facta concludentia* czy za pomocą kwalifikowanej formy czynności, np. aktu notarialnego, albo formy elektronicznej. Wobec braku innych adekwatnych terminów odnoszących się do sposobu wyrażenia czynności egzekucyjnych, uwzględniając stosowanie określenia „forma” przez ustawodawcę¹⁷, należy przyjąć, że termin „forma czynności egzekucyjnej” będzie odnosił się do posta-

¹⁴ E. Wengerek, *Sądowe...*, s. 102.

¹⁵ E. Wengerek, *Sądowe...*, s. 89.

¹⁶ E. Wengerek, *Sądowe...*, s. 103–105.

¹⁷ Na przykład art. 766 zdanie drugie k.p.c., zgodnie z którym „sąd wydaje orzeczenia w formie postanowień”.

W publikacji omówiono podstawowe zasady działania i czynności komornika sądowego, zarówno o charakterze egzekucyjnym, jak i nieegzekucyjnym. Analizie poddano formy, za pomocą których dokonywane są czynności komornika sądowego, m.in.: postanowienie, zarządzenie i protokół. Wyszczególniono kluczowe dla tych form elementy i podano przykłady ich praktycznego zastosowania w zakresie poszczególnych czynności komornika. Ponadto poruszono zagadnienie wykonalności czynności dokonywanych przez komornika i wskazano konsekwencje niezachowania przepisanej prawem formy.

Omówione zostały także istotne dla prawa egzekucyjnego instytucje, m.in.:

- skarga na czynności komornika sądowego,
- zbieg egzekucji,
- rozszerzenie egzekucji,
- odmowa wszczęcia egzekucji,
- pouczenia dla uczestników postępowania egzekucyjnego.

Książkę wzbogacono również o wzory (wraz z ich omówieniem), które będą pomocne w tworzeniu treści pism w postępowaniu egzekucyjnym.

Wzory pism są dostępne w wersji elektronicznej do pobrania ze strony internetowej www.czynnosci-komornika-wzory.wolterskluwer.pl po wpisaniu zamieszczonego w książce kodu aktywacyjnego. Można je modyfikować i dostosowywać do indywidualnych potrzeb.

Książka zainteresuje komorników sądowych, adwokatów, radców prawnych, a także asesorów i aplikantów komorniczych.

Aleksandra Anna Mazur – prawnik; manager działu postępowania egzekucyjnego w kancelarii prawnej; specjalistka ds. postępowania egzekucyjnego, ukończyła aplikację komorniczą i odbyła asesurę komorniczą, nabywając uprawnienia do wykonywania zawodu komornika sądowego. Doświadczenie w praktyce egzekucyjnej zdobyła, pracując m.in. w kancelariach komorniczych.

9 788382 868302 W01P01

ISBN 978-83-8286-830-2

9 788382 868302

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 179 ZŁ (W TYM 5% VAT)